

Efesolaiskirjeen ydinsanoma

”Armosta Jumala on teidät pelastanut antamalla teille uskon. Pelastus ei ole lähtöisin teistä, vaan se on Jumalan lahja. Se ei perustu ihmisen tekoihin, jottei kukaan voisi ylpeillä. Mekin olemme Jumalan tekoa, luotuja Kristuksen Jeesuksen yhteyteen toteuttamaan niitä hyviä tekoja, joita tekemään Jumala on meidät tarkoittanut.” (Ef. 2:8–10.)

Avaintekstit:
Ef. 1–6.

Useat Lontoossa vierailevat turistit nousevat maailmanpyörä London Eyeen kyytiin. Se kohoaa 135 metrin korkeuteen Thamesjoen yläpuolelle, ja sieltä voi nähdä kaiken: Big Benin, parlamenttitalon, monia historiallisia palatseja ja katedraaleja. Uuden testamentin tutkija Nicholas Thomas ”Tom” Wright on sitä mieltä, että ”Kirje efesolaisille on Paavalin muihin kirjeisiin nähden kuin London Eye. Se ei ole pisin eikä perinpohjaisin hänen kirjoituksistaan, mutta se tarjoaa henkeäsalpaavan näkymän koko maisemaan. Tästä kirjeestä (kuten ympäri pyörivästä maailmanpyörästä) käsin saat lintuperspektiivin teemaan toisensa jälkeen”. – *Paul for Everyone: The Prison Letters* (Lontoo: S.P.C.K. [Society for Promoting Christian Knowledge Publishing], 2004), s. 3.

Efesolaiskirjeessä Paavali ei keskity paikallisiin huolenaiheisiin. Kirjettä lukiessa saa sellaisen vaikutelman kuin Paavali puhuisi uskoville kaikkialla ja kaikille kristillisille seurakunnille, missä ikinä ne ovatkaan. Kirjeen ajaton tunnelma saa Paavalin tarjoaman ”henkeäsalpaavan näkymän” tunkeutumaan myös meidän maailmaamme ja ajatuksiimme. Kerratessamme jokaista lukua miettikäämme seuraavaa kysymystä: Mitkä Efesolaiskirjeeseen kätkeytävät tärkeät totuudet ovat niitä, joiden tulisi edelleen muokata meidän elämäämme uskovina?

Tämä tutkistelu on sapatiksi 30.9.2023

OLEMME KRISTUK- SESSA SIUNATTUJA

Joku on kuvannut Efesolaiskirjettä Uuden testamentin Alpeiksi. Paavali, meidän vuorikiipeilyoppaamme, vie meidät nopeaan nousuun Efesolaiskirjeen 1. luvussa. Hetkessä olemme hengästyneitä, mutta samalla hämmästyneitä huipulta aukeavasta näkymästä.

Pohdi Efesolaiskirjeen 1. lukua. Mikä erityisesti innostaa sinua? Mitä huippuja näet?

Ef. 1:3-14 toimii kuin vuorenhuipulla oleva kartta, joka auttaa tunnistamaan horisontissa näkyvät huiput. Paavali näyttää kirjeessään, mikä meidän siunattu sijaintimme on tässä pelastussuunnitelman huimaavassa maisemassa. Näkymä kattaa koko pelastushistorian ikaikaisesta menneisyydestä tulevaan ikuisuuteen Kristuksen armotekojen kautta. Se, että Jumala lunastaa uskovat, kertoo hänen jo "ennen maailman luomista" (Ef. 1:4) tekemistään aloitteista, jotka tulevat nyt esiin elämässämme (ks. Ef. 1:7, 8, 13, 14), vaikka strategiat saavatkin täyden täyttymyksensä vasta ajan lopussa (Ef. 1:9, 10). Silloin kaikki "mitä on taivaassa ja maan päällä" yhdistetään yhdeksi Kristuksessa, ja Jumalan suunnitelma "määräajan tullessa" toteutuu (Ef. 1:10). Silloin me saamme kokea Jumalan salaperäisen suunnitelman sen koko täyteydessä (Ef. 1:9). Silti jo tässä hetkessä voimme olla varmoja, että kristuskeskeinen pelastus, johon me panemme toivomme, on tärkeä osa Jumalan laajaa suunnitelmaa yhdistää kaikki.

Vuorenhuipulla oleminen innostaa kiittämään. Ef. 1:15-19 Paavali kiittää Jumalaa rukoillessaan, että uskovat voisivat kokea sen pelastuksen, jonka Jumala on suunnitellut heitä varten. Sitten löydämme itsemme jälleen tekemässä uutta jyrkkää nousua Paavalin osoittaessa meitä ylösnousseen, taivaaseen astuneen ja korotetun Kristuksen luo, joka hallitsee kaikkia kuviteltavissa olevia valtoja ja voimia kaikkina aikoina (Ef. 1:20-23).

Kristuksessa Jeesuksessa ilmaistun Jumalan armon kautta me voimme elää tänä päivänä vuorenhuipulla!

Ef. 1:4 sanotaan, että jo "ennen maailman luomista hän [Jumala] on valinnut meidät Kristuksessa olemaan edessään pyhiä ja nuhteettomia". Ajattele, mitä tämä tarkoittaa: valittuja Kristuksessa jo ennen kuin maailmaa oli olemassa! Mitä tämä kertoo meille Jumalan halusta pelastaa meidät?

LUNASTETTU YHTEISÖÖN

Lue Ef. 2. Mitä Jumala on tehnyt hyväksemme Poikansa kautta?

”Mutta Jumala – –.” (Ef. 2:4, RK 2012.) Noiden kahden sanan täytyy olla toivorikkaimmat sanat koko ihmiskunnalle. Ef. 2:1–10 Paavali kuvailee kirjeensä vastaanottajien synkkää menneisyyttä. Ennen he kapinoivat Jumalaa vastaan ja heitä hallitsivat synti ja Paholainen (Ef. 2:1–3). ”Mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas – –.” (Ef. 2:4, RK 2012.) Niin, mitä hän teki?

1. Hän teki meidät eläviksi Kristuksen kanssa. Kristuksen ylösnousemus on meidän.
2. Hän herätti meidät Kristuksen kanssa. Kristuksen taivaaseen astuminen on meidän.
3. Hän antoi meille paikan taivaassa Kristuksen kanssa. Kristuksen kruunajaiset ovat meidän. (Ef. 2:4–7.)

Emme ole vain sivustakatsojia sille, miten Kristuksen elämä muuttaa maailmankaikkeuden tapahtumia. Jumala tekee nämä teot armonsa tähden, ei ansioidemme perusteella (Ef. 2:8, 9), että uskovat eläisivät Jeesuksen yhteydessä ja harjoittaisivat ”hyviä tekoja” (Ef. 2:10).

Elämme Jeesuksen yhteydessä (Ef. 2:1–10) ja yhteydessä toisiimme sekä osana seurakuntaa (Ef. 2:11–22). Jeesuksen kuolemalla on vertikaalisia etuja, jotka vahvistavat suhdettamme Jumalaan (Ef. 2:1–10), ja horisontaalisia etuja, jotka lujittavat suhdettamme muihin (Ef. 2:11–22). Ristinsä kautta Jeesus tuhoaa kaiken, mikä erottaa ei-juutalaiset juutalaisista, mukaan lukien lain väärinkäytön, jolla on laajennettu erottavaa kuilua (Ef. 2:11–18). Jeesus rakentaa myös uuden temppelin, joka koostuu uskovista. Ei-juutalaiset, joita aiemmin estettiin palvomasta temppelin pyhissä paikoissa, liittyvät juutalaisuskovien kanssa yhdeksi seurakunnaksi. Meistäkin tulee osa Jumalan seurakuntaa; kasvamme yhteen ”Heran pyhäksi temppeliksi” (Ef. 2:19–22).

Ef. 2:8–10 on vaikuttanut monien kääntymykseen. Luther löysi näistä jakeista armon, joka voitti hänen sydämensä, sekä uskonpuhdistuksen perusteet: pelastus saadaan yksin uskosta, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden ja yksin Jumalan kunniaksi. Vuonna 1738, kahdeksantoista päivää sen jälkeen kun oli kokenut kääntymyksen, John Wesley saarnasi Oxfordin yliopistossa sydämestään kumpuavan vetoimuksen ja esitti uuden liikkeen manifestin. Hänen tekstinsä? Ef. 2:8.

**OLEMME
ELÄVÄN
JUMALAN
SEURA-
KUNTA**

Miksi on sekä tärkeää että innostavaa olla osa Jumalan seurakuntaa? Ef. 3.

Rohkaistumme, kun kuulemme seurakunnan jäsenten sano-
van myönteisiä asioita seurakunnasta. Innokkaimmatkaan
kehujat eivät kuitenkaan yllä niin ylenpalttiseen todistukseen
seurakunnasta kuin Paavali antaa Efesolaiskirjeen 3. luvussa.
Hän aloittaa kertomalla, miten rukoilee Efesoksen uskovien
puolesta (Ef. 3:1; vrt. Ef. 1:15–23). Sitten hän kertoo sivujuon-
teena, miten Jumala koostaa seurakunnan (Ef. 3:2–13). Ja lo-
puksi hän palaa täydentämään rukousraporttiaan (Ef. 3:14–
21). Tämän luvun myötä opimme ymmärtämään tärkeitä
asioita Jumalan suunnitelmasta tai ”salaisuudesta”:

- Ikuisuudessa Jumala laatii salaisuudeksi kutsutun suunni-
telman koskien seurakuntaa (Ef. 3:3–5, 9, 11).
- Jeesuksen elämän ja kuoleman kautta tämä ikiajoista asti
salattu suunnitelma toteutetaan (Ef. 3:11; vrt. Ef. 2:11–22).
- Ilmoituksen kautta Paavali oppii seurakunnan salaisuuden
ja sen hämmästyttävän tosiasian, että ei-juutalaiset ovat seu-
rakunnassa mukana täysivaltaisina kumppaneina (Ef. 3:3–6).
- Paavali osallistuu tämän hyvän uutisen levittämiseen
saarnaajana, jonka tehtävänä on julistaa ei-juutalaisille ”sa-
nomaa Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta” (Ef. 3:8, 9).
- Seurakunta, joka koostuu sekä juutalaisista että ei-juuta-
laisista, osoittaa avaruuden henkivalloille ja voimille ”Juma-
lan viisauden kaikessa moninaisuudessaan” (Ef. 3:10). Sa-
malla se ilmoittaa heitä odottavan tuomion (vrt. Ef. 6:10–20).
Suunnitelma yhdistää kaikki Kristuksessa (Ef. 1:10) on käyn-
nissä, ja heidän aikansa on lyhyt.

Tällainen ymmärrys seurakunnasta motivoi Paavalia rukoile-
maan uskovien puolesta. Kuvittele hänen rukoilevan tätä sy-
dämellistä rukousta (Ef. 3:14–21) sinunkin puolestasi. Samoin
kuvittele hänen rukoilevan, että Jumalan koko täyteys valtai-
si sinut (Ef. 3:19) ja että osallistuisit täysipainoisesti yhdisty-
neen seurakunnan hämmästyttävään salaisuuteen, joka pal-
jastuu silmiemme edessä.

**Mitä sellaisia esteitä meillä on seurakunnassamme us-
kovien välillä, joita meillä ei Paavalin kirjoitusten va-
lossa kuuluisi olla? Mitä voit tehdä auttaaksesi poista-
maan niitä?**

YKSEYS USKOSSA

Ef 4. luvussa Paavali pyytää uskovia lopettamaan tiettyjen asioiden tekemisen ja toisaalta varmistamaan, että he tekevät joitakin toisia asioita? Mitä nuo asiat ovat?

Ef. 4. luku alkaa ja loppuu kehotuksilla huolehtia toisista seurakunnan jäsenistä (Ef. 4:1-3, 32). Kehotusten välissä Paavali esittää ajatuksen, että meidän tulisi vaalia seurakunnan ykseyttä. Hän aloittaa luettelemalla seitsemän asiaa, joita on vain yksi: on yksi ruumis, yksi Henki, yksi toivo, yksi Herra (Jeesus Kristus), yksi usko, yksi kaste ja yksi Jumala, kaikkien Isä (Ef. 4:4-6). Nämä hengelliset tosiasiat liittävät meitä yhteen. Itse asiassa olemme yhtä.

Vaikka ykseys on teologinen selviö, se vaatii kovaa työtä. Niinpä meidän pitäisi pyrkiä "säilyttämään Hengen luoma ykseys" (Ef. 4:3). Yksi tapa säilyttää se, jolla kukin meistä voi olla siinä mukana, on olla aktiivinen jäsen Kristuksen ruumiissa (Ef. 4:7-16). Jokainen jäsen on omilla lahjoillaan varustettu osa ruumista, ja hänen tulisi edistää ruumiin terveyttä (Ef. 4:7, 16). Lisäksi kaikkien tulisi hyötyä apostolien, profeettojen, evankelistojen, pastoreiden ja opettajien työstä (Ef. 4:11, 12). Heidän tehtävänä on nivelsiteitten ja jänteiden tavoin yhdistää ruumista ja auttaa meitä kasvamaan kiinni Kristukseen, joka on ruumiin pää (Ef. 4:13, 15).

Meidän ei tulisi enää olla "alaikäisiä, jotka ajelehtivat kaikenlaisten opin tuulten heiteltävinä ja ovat kavalien ja petollisten ihmisten pelinappuloita" (Ef. 4:14). Nämä sanat viittaavat siihen, että alkuseurakunnassa oli petollisten ihmisten aiheuttamia sisäisiä kamppailuja.

Edetessään kohti viimeistä vetoomustaan olla "toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä" ja antaa "toisillenne anteeksi" (Ef. 4:32) Paavali pyytää uskovia välttämään aiempaa kovasydämisyttään (Ef. 4:17-24), samoin suuttumusta ja ankaria sanoja, jotka tulisi korvata rakentavalla ja armollisella puheella (Ef. 4:25-31).

Tämän ykseyttä käsittelevän luvun neuvoja on helppo lukea, kun rauha vallitsee. Haastavampaa mutta sitäkin tärkeämpää niitä on lukea silloin, kun sotkeudumme konflikteihin. Muistatko tänään kokea Kristuksen ruumiin ykseyttä - ykseyttä, jonka puolesta hän kuoli?

Miksi on tärkeää tehdä voitavamme?

OLEMME ARMON VASTAAN- OTTAJIA JA ANTAJIA

Lue Ef. 5 ja tarkastele, kuinka Paavali pyytää meitä elämään evankeliumia todeksi ihmissuhteissamme. Mikä hänen kehotuksistaan puhuttelee sinua erityisesti?

Jos luet vain Ef. 5. luvun, sinulta saattaa mennä ohi luvun tärkeän teeman koko merkitys. Aloita siis jakeesta Ef. 4:32, jossa Paavali kehottaa olemaan ”toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden”.

Uskovina meitä kehotetaan ottamaan mallia lähimmäisten kohteluun siitä anteeksiannosta ja armosta, jota Jumala on osoittanut meille. Meidän tulee jäljitellä Jumalaa! (Vrt. Matt. 5:43–48.)

Paavali vertaa Jumalan rakkautta jäljittelevää elämäntapaa tavanomaiseen, ei-uskovien lähestymistapaan. Sen sijaan, että ihmiset vaalisivat toisiaan Jumalan perheeseen kuuluvina veljinä ja siskoina, he liian usein käyttävät toisia ihmisiä omaan seksuaaliseen nautintoonsa ja vielä kerskuvat sillä (Ef. 5:3, 4). Paavali varoittaa, että tuollaisella lähestymistavalla ei ole tulevaisuutta uudessa maassa, jota Jumala suunnittelee (Ef. 5:5–7).

Sen sijaan uskovien tulee kääntyä pois pimeydestä ja elää valon lapsina, jotka jäljittelevät Isän rakkautta (Ef. 5:8–10). Paavali varoittaa osallistumasta salassa tehtyihin pimeyden töihin (Ef. 5:11, 12) ja kehottaa elämään Kristuksen valossa (Ef. 5:13, 14). Emme saa tuhlata elämäämme juopotellen, vaan meidän pitää käyttää oikein jokainen hetki kiittämällä Jumalaa hänen rakkaudestaan (Ef. 5:15–21).

Jumalan rakkauden jäljittelemisen teema näkyy myös Paavalin neuvoissa kristityille aviomiehille ja vaimoille. Kristuksen uhrautuva rakkaus seurakuntaa kohtaan nostetaan malliksi aviomiehille (Ef. 5:25–33); vaimojen mallina on seurakunnan uskollisuus Kristusta kohtaan (Ef. 5:22–24). Sen sijaan, että aviomies ja vaimo käyttäisivät saamaansa seksuaalisuuden lahjaa paheellisella ja itsekkäällä tavalla, he keskittyvät arvostamaan ja vaalimaan toisiaan ja tulemaan ”yhdeksi lihaksi” (Ef. 5:28–33).

”Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan.” (Ef. 5:1.) Jumalan armosta sinut on kutsuttu elämään tuo kehotus todeksi ihmissuhteissasi.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Ef. 6. luvusta selviää, että seurakunta on Jumalan rauhaa rakentava armeija.

Aiemmin Paavali on kuvannut seurakuntaa Kristuksen ruumiina (Ef. 1:22, 23; Ef. 4:11-16), Jumalan temppeleinä (Ef. 2:19-22) ja Kristuksen morsiamena (Ef. 5:21-33). Ef. 6:10-20 jakeissa hän kuvailee seurakuntaa Jumalan armeijana, jolle hän esittää kutsun varustautua taisteluun. Katkelma tarjoaa hyödyllisiä neuvoja, mutta on olemassa vaara, että se ymmärretään väärin. Voisimme ymmärtää Paavalin sanat kehotuksena tarttua sotilaallisiin aseisiin tai olla taistelunhaluisia suhteissamme muihin. Paavali on kuitenkin korostanut ykseyttä, rakentavaa puhetta ja lempeyttä (ks. erityisesti Ef. 4:25-5:2). Hän kuvailee Jumalan hyvää uutista rauhan evankeliumiksi (Ef. 6:15). Sotilaallisella kielikuvalla ei kehoiteta käymään sotaa sanan perinteisessä merkityksessä, vaan seurakunnan tehtävä on rakentaa rauhaa käymällä hengellistä taistelua pahaa vastaan. Paavali kutsuu meitä värväytymään tällaiseen Jumalan armeijaan.

Liittyessämme Jumalan armeijaan meidän tulisi realistisesti arvioida vihollisen vahvuutta, sillä emme saa aliarvioida meitä vastaan asettuneita voimia. Meillä ei ole vastassamme ihmisvihollisia, vaan ”pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä” (Ef. 6:12), joita johtaa itse Paholainen (Ef. 6:11). Meidän ei kuitenkaan tarvitse pelätä. Jumala on kanssamme taistelussa (Ef. 6:10) ja hän on varannut meille ensiluokkaiset varusteet, Jumalan taisteluvälineet (Ef. 6:11; vrt. Jes. 59:15-17). Hän on antanut käyttööme totuuden, vanhurskauden, rauhan, uskon, pelastuksen ja Hengen (Ef. 6:13-17). Kun Jumala kulkee edellämme ja olemme pukeutuneet hänen taisteluvälineisiinsä, voitto on varma.

Keskustelunaiheita:

1. Emme pelastu tekojemme kautta. Mitä Paavali sitten tarkoittaa kirjoittaessaan, että olemme ”luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme” (Ef. 2:10, VKR)? Mikä hyvien tekojen tarkoitus on?

2. Paavali kirjoittaa: ”Jumalalle, joka meissä vaikuttavalla voimallaan kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osamme pyytää tai edes ajatella - [-.]” (Ef. 3:20.) Mikä voima meissä vaikuttaa? Kuinka tätä voimaa tulisi tuoda esiin elämässämme?